

התנגדות לקיום צוואה

על פניו כאשר אדם נפטר ומותיר אחריו צוואה, קרובי משפחתו הרלוונטיים חייבים לקבל אותה גם אם היא אינה לרוחם מכיוון שזה היה רצונו של הנפטר

אך מה קורה במקרים בהם יש חשד כבד כי הצוואה נכתבה באופן בעייתי ולא מייצגת את רצונו האמיתי של הנפטר?

במשפט הישראלי ישנן כמה עילות לפסילת צוואה, או בלשון משפטית, "התנגדות לקיום צוואה".

ישנן שלוש עילות קלאסיות לאי קיום צוואה, אך כפי שנראה בהמשך, דרושה גם הבנה עמוקה של האופן בו ינוסח כתב ההתנגדות ויתבצע ההליך מול בית המשפט. לשם זאת אתם זקוקים לעורך דין המתמחה בדיני צוואות וירושות.

העילות הקלאסיות לאי קיום צוואה

1. היעדר כשרות – היעדר כשרות היא מצב שבו האדם לא היה כשיר לעריכת צוואתו מבחינה קוגניטיבית. לפיכך הוא לא היה מודע לגורמים היסודיים מהם מורכבת הצוואה כגון היקף רכוש, מיהם ירשיו החוקיים או האופן שבו סדר היורשים קובע את אופן חלוקת הירושה.

2. מעורבות של הנהנה מן הצוואה בעריכתה – מדובר על מקרים בהם מי שנהנה מן הצוואה מתערב באופן עריכת הצוואה באופן עצמאי או בסיוע של עורך דין.

3. השפעה בלתי הוגנת: זהו מצב שבו לנהנה יש השפעה בלתי הוגנת על המצווה. לדוגמה, יכול להיות שמדובר בזקן ערירי שתלוי באדם מסוים לניהול ענייניו היום יומיים, ואותו האדם עושה שימוש בתלות הזו על מנת להפעיל עליו לחץ בלתי הוגן.

כל העילות האלו נכנסות תחת ההגדרה של עילות מהותיות.

מלבד זאת קיימות גם עילות צורניות שהן למעשה עילות טכניות של אופי כתיבת הצוואה. לדוגמה: הצוואה חייבת להיות רשומה בכתב ידו של המצווה ואליה חייב להיות תצהיר חתום בפני שני עדים.

כיצד מגישים התנגדות לקיום צוואה?

את ההתנגדות ניתן להגיש רק לאחר שהצוואה מפורסמת בעיתונות וברשומות, אך לפני שניתן הצו לקיום הצוואה. הגשת הבקשה כרוכה בתשלום אגרה של 972 ₪ (נכון לשנת 2020).

את הבקשה יש להגיש לרשם לענייני ירושה תוך כ-14 יום. ניתן לעשות זאת דרך [מערכת מקוונת](#) שליחת המסמכים בדואר או דרך עמדות קבלת הקהל של משרדי הרשם המקומיים לענייני ירושות. במידה והשליחה נעשית באופן פיסי, יש לשלוח עותק עבור כל צד בתיק ועותק נוסף עבור בית המשפט.

מה יש לכלול בהתנגדות?

- נושא ההתנגדות
- נימוקי ההתנגדות
- המסמכים עליה מבוססת ההתנגדות
- תצהיר מאומת בפני עורך דין הכולל תמיכה בעובדות שהועלו בהתנגדות
- קבלה על האגרה
- טופס פתיחת הליך

מי שמיוצג על ידי עורך דין צריך גם לצרף ייפוי כוח.

לאחר שהתקבלו כל המסמכים יועבר התיק לבית המשפט לענייני משפחה.

מדוע חשוב להיות מיוצגים על ידי עורך דין?

התנגדות לצוואה כאשר הנפטר אינו בין החיים היא עניין מורכב ולכן יש להכיר כל פסיק מחוקי הירושה. עורך דין מנוסה לענייני ירושה מסוגל לבצע בדיקה צורנית של הירושה ולהעביר את נטל ההוכחה אל הצד השני. מלבד זאת יש לבצע בדיקה מורכבת של הראיות והעובדות בתיק על מנת לבסס אותו בצורה איתנה. כל

פעולה בלתי זהירה שנעשית בתחילת התהליך עשויה להוות מכשול בהמשך הדרך ולהקטין את הסיכויים לפסילה מוצלחת של הצוואה.